

SEBESTYÉN ÁDÁM

Bukovinai székely népmesék

IV. Sebestyén László fejedelem
és K. családjának
sok-sok szeretettel. Nyugat
Sebestyén Ádám,
1886 január 4-e.

SEBESTYÉN LÓRINC (SÁNDOR LAJOS), DOMOKOS IMRE,
SEBESTYÉN ANTAL (DISZKE PÁL ANTI), CSISZER ANTAL,
JAKAB (PULIC) FERENC, FARKAS LAJOS, SZENTES MÁTYÁS,
MOLNÁR ANTAL (ÁDÁM FERENC ANTI), ERŐS JÁKOBNÉ (ZÁJC MÁRI),
SZENTES MÁTYÁSNÉ (PALKÓ MÁRI), FÁBIÁN JÓZSEFNÉ (ZÁJC MÁRI),
SEBESTYÉN ÁDÁMNÉ (KOZMA EMMA), JUHÁSZ BARABÁSNÉ
(DARADICS ANNA), RÓZSA (RANC) LAJOSNÉ (JUHÁSZ MÁRTA),
SEBESTYÉN (BADA) FERENCNÉ (KELEMEN BORBÁLA),
BURUS PÉTERNÉ (ROMÁN BRIGITTA), FARAGÓ JANOSNÉ
(ILLÉS BRIGITTA), MÁRTON ANTALNÉ (SZÓTS ANNA),
ERŐS ALBERTNÉ (BECE KATALIN), KEREKES MÁRTON, LÓRINCZ IMRE,
PÉTER LAJOSNÉ (KATÓ ERZSÉBET), FAZEKAS ZAKARIASNÉ
(PÉTER MÁRIA), SZÉKELY PÉTERNÉ (KASLER ÁGOTA),
ZSÓK JÁNOSNÉ (KASLER ILONA)
MESÉI

Tartalomjegyzék

Domokos Imre meséi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
1. Gergej pápa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
2. Gënoéva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
3. Bogár Emre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
Sebestyén Antal (Diszke Pál Anti) meséi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
1. Oroszlánfi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
2. A csillagszemű juhász	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
3. A három jótanács	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42
Sebestyén Lőrinc (Sándor Lajos) meséi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
1. A szégen embér kakassa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
2. Az égigérő fa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
3. A csillagszemű juhász	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
4. Az állatok beszéde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
5. A cár sétabotja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
6. Ki volt a legkedvesebb a kirájnénak?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
Csiszer Antal meséi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47
1. Jézus Krisztus és az obsitos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
2. A tejut	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53
3. A kirájlány	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54
Jakab (Pulic) Ferenc meséi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57
1. A mägconkított lénán	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59
2. A kovászos Jancsi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66
3. Bolond Istók	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	69
Farkas Lajos meséi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71
1. Gond nélkül élünk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73
2. Koroj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75
3. Tejléán s vajlélán s a hájlélán	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77
4. A lénánlopás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78
5. A három fiatal doktor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79
Szentes Mátyás meséi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81
1. Mléssze-é a mëssze?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83
2. A világ hirés orvosa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	85
3. Az igazságos Mátyás kiráj juhásza	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86
Molnár Antal (Ádám Ferenc Anti) meséi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89
1. A vadgalamb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91
2. A tekenyős béka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	92
3. Mikor Jézust üldözték	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93
Erős Jakobné (Zájc Mári) meséi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95
1. A tudatlanság	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97
2. Szérénzsének szérénzséje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99

3. A sustér és az ördög	— — — — — — — — — — — — — — — — — — —	102
4. Genoéva	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	104
5. Az akasztott embér	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	108
6. A hét böles még a kiráj	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	110
7. A szégen embérnek a fia	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	113
8. Az ördög, a fiatal pár és az öregasszon	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	119
9. A réméte és az angyal	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	121
10. Terülj, terülj abroszkám!	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	125
11. A huszár meg a baka	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	129
12. Mátyás kiráj igaz szogája	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	133
13. A molnárléán	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	138
14. Hogyan kezdődött a dohányzás?	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	142
15. A három kirájfi	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	145
16. A szégen embér kakasa	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	148
17. Biró Margit	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	151
18. Az aranyfonal	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	153
19. Az embér a legerősebb	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	155
20. A cigán	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	157
Szentes Mátyásné (Palkó Mária) meséi	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	159
1. A szégen embér és a halál	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	161
2. Az aranyhajú szégen lénny	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	164
3. A kevé legén s a gazdag legén	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	168
4. Az üsmeretlen legén	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	171
5. A két gyámoltalan leány	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	173
6. Az özöcske	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	175
Fábián Józsefné (Zájc Mária) meséi	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	181
1. A halott katona	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	183
2. Lőrincke és Rózsika	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	185
3. Mónár Anna	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	190
4. A szégen embér	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	194
5. A tetűből disznyó létt	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	195
Sebestyén Ádámné (Kozma Emma) meséi	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	199
1. Babszém Jankó	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	201
2. Bolond Mihók	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	203
3. A farkas és a kecskék	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	205
4. A malacka még a farkas	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	206
5. Az embér sose elég okos	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	207
6. Az ügyes lénny s a lusta legén	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	209
7. A kacifántos székkéj legén és a jóavaló lénny	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	210
8. A türelmes asszon	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	211
Juhász Barabásné (Daradics Anna) meséi	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	213
1. Mónár Anna	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	215
2. A szép Tér Térka	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	216
3. A késértet	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	217
4. A legények fogadása	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	218
Rózsa (Ranc) Lajosné (Juhász Márta) meséi	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	219
1. A Berze tava	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	221
2. A Füstös gödre	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	222

Sebestyén (Bada) Ferencné (Kelemen Borbála) meséje	— — — — —	223
1. Az együgyű ember	— — — — —	225
Burus Péterné (Román Brigitta) meséi	— — — — —	227
1. Apától nem származott s anyától nem született	— — — — —	229
2. Sámán kiráj és Lóráti	— — — — —	234
3. A gazda embér leánya	— — — — —	239
4. A két kirájfi	— — — — —	243
5. A szégen leánka	— — — — —	253
6. A fekete kiráj legkedvesebb lánya	— — — — —	257
7. Hófehérke	— — — — —	264
8. Jankó	— — — — —	272
9. Hamupipőke	— — — — —	279
10. Égy kirájlegén	— — — — —	284
11. Cér Céruska	— — — — —	292
12. A boszorkán	— — — — —	298
13. A bim-bam ajtócska s a huszonnégy rabló	— — — — —	304
14. Zozimásné	— — — — —	311
15. Jancsika és Juliska	— — — — —	316
16. Kukorica János	— — — — —	323
17. A fésüs galamb	— — — — —	331
18. Terülj-terülj abroszkám!	— — — — —	336
Faragó Jánosné (Illés Brigitta) meséi	— — — — —	341
1. Az árva gyermék sorsa	— — — — —	343
2. Történet a boszorkányságról	— — — — —	345
Márton Antalné (Szöts Anna) meséi	— — — — —	347
1. Az együgyű fiatalasszon	— — — — —	349
2. Kényés Kinga	— — — — —	350
Erős Albertné (Bece Katalin) meséje	— — — — —	353
1. Az aranyhajú gyerékék	— — — — —	355
Kerekes Márton meséi	— — — — —	357
1. A szégen embér hat fiacskája	— — — — —	359
2. Andriska és Trézsika	— — — — —	361
3. A ménékülés	— — — — —	363
Lőrinc Imre meséi	— — — — —	365
1. A tilinka	— — — — —	367
2. Csalóka Péter	— — — — —	369
3. A zsidó legén	— — — — —	373
4. A szégen embér kecskéje	— — — — —	375
5. A cibényi embér	— — — — —	377
6. A kozsók	— — — — —	378
7. A kálicbéri embér	— — — — —	379
8. Nagyapám mesélte	— — — — —	380
9. Az elátkozott kirájléán	— — — — —	381
10. A zsidó s a szégeny embér	— — — — —	383
11. Táncsi Varga Galuska	— — — — —	385
12. Cibjére vajda s Konc kiráj	— — — — —	387
13. Térente	— — — — —	388

14. Koncsëntra*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	390
15. A hazajáró lélék	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	392
16. Látomás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	395
17. Bolond Istók	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	396
18. Kilenc	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	397
19. A Máté gyerék	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400
20. A Kácsa cigán	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	403
21. Az aldunai kitelepítés	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	405
22. A zsidó mëg a székéj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	407
Péter Lajosné (Kató Erzsébet) meséi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	409
1. Egidiusz és Julianka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	411
2. Többet ésszel, mint erővel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	416
3. Az öregasszon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	418
4. Mikor Jézus a földön járt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	419
5. Szent Pétért mëgtáncoltatják	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	420
Fazekas Zakariásné (Péter Mária) meséi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	423
1. Az együgyű embér szérénchséje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	425
2. Az uralkodó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	426
3. Jézus és Szent Péter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	428
4. Az elégédetlen embér	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	430
5. Az álmos embér	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	432
6. A székéj legénkék	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	433
Székely Péterné (Kasler Ágota) meséi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	435
1. Hamupipőke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	437
2. A szegén embér	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	439
3. Szép Cér Oeruska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	443
4. A szegén embér és a három fia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	446
5. Terülj, terülj asztalkám!	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	447
Zsók Jánosné (Kasler Ilona) meséi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	451
1. Okos Kati	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	453
2. A ködmönke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	454
3. Mikor az Úr Jézus Szent Pétérvel a földön járt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	455
4. Egy idős legén	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	457
5. Az Úristen mëgörzi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	458
6. A sejpítő lányok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	459
7. A lipován*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	460
Szójegyzék	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	461
Jegyzetek	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	479
Kovács Ágnes: Bukovinai székely mesemondók	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	516
Rövidítési jegyzék	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	528
Irodalom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	529
Sebestyén Ádám: A bukovinai székely népmesék IV. kötete mesemondónak élettörténete	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	533
Típusmutató	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	541
Mesemondók mutatója	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	571